

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Józef
Nazwisko: Grabowski
Miejsce urodzenia: Grabowo Stare pow. Łomża
Data urodzenia: 17-05-1927
Imię ojca: Jan
Imię matki: Stefania
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Józef Grabowski pseud. „Vis” (ur. w maju 1927 lub 1928 r.) od 1945 roku do października 1951 był żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie powiatów Łomża i Wysokie Mazowieckie oraz pow. białostockiego. Nosił pseudonim „Vis”. W okresie komunistycznej amnestii 1947 roku nie ujawnił się. W latach 1947-1951 Józef Grabowski walczył zbrojnie z komunistyczną władzą i jej współpracownikami w szeregach oddziału NZW pod dowództwem ppor. Stanisława Grabowskiego pseud. „Wiarus”, „Szalony” (swego brata). Józef Grabowski pseud. „Vis” figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych oraz w kartotekach PUBP Łomża, PUBP Wysokie Mazowieckie i WUBP w Białymstoku z lat 1948-1953. Zapisano w nich między innymi, że Józef Grabowski w NZW „chodził w bojówce >Wybickiego< [tj. st. sierż. Lucjana Grabowskiego pseud. >Lot<, >Wybicki< w latach 1945-1947]” i „wraz z innymi dokonywał szereg napadów na posterunki MO i osoby cywilne” oraz „brał udział w gwałtownych zamachach” na jednostki KBW, MO i UB. Zanotowano, że Józef Grabowski został „zabity dn. 24 października 1951 r. we wsi Zambrzyce–Króle gmina Rutki pow. Łomża” (w zasadzce grupy operacyjnej UB i oddziału KBW na ww. partyzanta).	Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.	

Józef Grabowski pseud. „Vis” figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach KW MO w Białymstoku z roku 1976 zatytułowanych "Charakterystyka nr 13". To opracowanie Wydz. "C" KW MO dot. zbrojnego oddziału NZW pod dowództwem ppor. Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus", "Szalony" i następnie pod dowództwem chor. Kazimierza Wieczorkiewicza „Ordona” - działającego od maja 1947 do grudnia 1952 na terenie powiatów Łomża i Wysokie Mazowieckie oraz pow. białostockiego. Zapisano między innymi (na str. 13 w t. 1), że Józef Grabowski to "brat >Wiarusa< (...), przyłączył się do bandy w 1947 r. (...), pełnił funkcję członka osobistej ochrony dowódcy bandy. Dnia 24 października 1951 r. w wyniku zorganizowanej zasadzki [UB] we wsi Zambrzyce-Króle gmina Rutki pow. Łomża został zabity".

IPN Bi 019/7 t. 1-3 (1/7).

Józef Grabowski pseud. „Vis” figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w obszernych aktach operacyjnych UB z PUBP Łomża oraz WUBP i KW MO w Białymstoku z lat 1945-1953 zatytułowanych: "Materiały dot. bandy >Wiarusa<". Akta te dot. rozpracowania i likwidacji zbrojnego oddziału NZW pod dowództwem ppor. Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus", "Szalony", a następnie (od końca marca 1952) pod dowództwem chor. Kazimierza Wieczorkiewicza „Ordona”. Akta te zawierają m.in. liczne meldunki i raporty jednostek UB i MO, charakterystyki i spisy członków ww. oddziału oraz doniesienia tajnych informatorów UB.

IPN Bi 012/937 t. 1-5 (3672/II).

Józef Grabowski pseud. „Vis” występuje wraz ze stu kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach operacyjnych UB z PUBP Łomża oraz WUBP i KW MO w Białymstoku z lat 1948-1953 zarejestrowanych jako "Sprawa obiektowa". Sprawa ta dot. rozpracowania i planowanej likwidacji zbrojnego oddziału NZW pod dowództwem ppor. Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus", a następnie (od końca marca 1952) pod dowództwem chor. Kazimierza Wieczorkiewicza pseud. „Ordon”. Akta te zawierają m.in. plany operacyjne UB, meldunki i raporty kilku jednostek UB i MO, charakterystykę i spisy członków ww. oddziału, w tym Józefa Grabowskiego oraz doniesienia tajnych informatorów UB.

IPN Bi 011/22 t. 4 (161/IV).

Józef Grabowski pseud. „Vis” występuje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego podziemia w aktach operacyjnych UB z PUBP Wysokie Maz. oraz WUBP i KW MO w Białymstoku z lat 1948-1949 zarejestrowanych jako "Teczka z rozpracowania operacyjnego bandy pod dowództwem Kamieński Kazimierz ps. >Huzar<". Sprawa ta dot. rozpracowania zbrojnego oddziału antykomunistycznego podziemia pod dowództwem kpt. Kazimierza Kamieńskiego pseud. „Huzar” - działającego w latach 1947-1952 na terenie pow. Wysokie Maz. i powiatów okolicznych.

IPN Bi 047/1078.
